

Fővárosi Ítéltábla

8.Pf.20.037/2023/5.

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Kálóczi Szilvia (ügyvéd címe) ügyvéd által képviselt felperes (ügyvéd címe) felperesnek – az Országos Bírósági Hivatal Jogi Képviseleti Osztálya képviselő címe) által képviselt alperes (alperes címe) alperes ellen – bírósági jogkörben okozott kár megtérítése iránt indult perében a Budapest Környéki Törvényszék 2022. december 2. napján kelt 16.P.20.401/2022/8/I. számú ítélete ellen a felperes 11. sorszám alatt előterjesztett fellebbezése folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatja és a felperes keresetét elutasítja.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] A Budai Központi Kerületi Bíróság 2007. július 12. napján kelt 15.Bny.839/2007/2. számú végzésével zár alá vételt rendelt el a perben nem álló cég (Cg. 13-10-040672) cég összes bankszámlájára, amelyeken összesen 581.997.753 forint volt. A büntetőeljárás folyamatban léte alatt a Pest Megyei Bíróság a 7.Fpk.13-10-000355/4. számú végzésével elrendelte a cég felszámolását, melynek kezdő időpontja 2010. szeptember 14. napja volt.

[2] A cég „f.a.” és egyik hitelezője, az Bank között 2004. július 7. napján keretmegállapodás jött létre, amely alapján kötött szerződésekből eredő követelések biztosítására vagyont terhelő keretbiztosítéki zálogjogot alapítottak, továbbá biztosítéki célszámla szerződést kötöttek. Ez utóbbi szerint a cég nemteljesítése esetén az óvadéki bankszámlán lévő pénzösszeg óvadéknak minősül, és a hitelező közvetlen kielégítésére szolgál. Az Bank, mint hitelező 2007. április 20. napjával azonnali hatállyal felmondta a keretmegállapodás alapján megkötött szerződéseket és hitelezőként követeléseit a felszámoló felé 2010. szeptember 27. napján kelt levelében bejelentette. 2013. április 22. napján az Bank

minden, a cég „f.a.” adóssal szemben fennálló – 237.229.911 forint tőke és járuléka – követelést a 2013. április 22. napján kelt engedményezési szerződéssel a cég2-re engedményezte, aki azt 2013. december 30. napján a cég3.-re engedményezte tovább, amely cég névváltozás folytán cég4 lett 2014. július 30. napját követően. A cég4 a felszámolási eljárásban bejelentette óvadéki igényét 237.219.911 forint tőke, valamint 123.490.467 forint késedelmi kamat, azaz összesen 360.710.378 forint tekintetében. Ezt a felszámoló nagyjából kifizette 2015. július 6. napján.

[3] A cég-t érintő büntető ügyben az alperes járt el elsőfokon. A 2.B.811/2008/119. számú, 2010. december 22. napján kelt ítéletével a cég „f.a.”-val szemben a vagyonekbevitel intézkedés alkalmazását mellőzte, a zár alá vételt azonban fenntartotta a Vám- és Pénzügyőrség Közép-Magyarországi Regionális Parancsnoksága által előterjesztett polgári jogi igény biztosítására, amit egyéb törvényes útra utasított. Az elsőfokú ítéletet a Fővárosi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság 2012. november 16. napján kelt, 5.Bf.353/2011/97. számú ítéletével részben megváltoztatta, a vagyonekbevitel intézkedés mellőzését, a polgári jogi igényre vonatkozó rendelkezést és a zár alá vétel feloldásáról szóló tájékoztatást azonban nem érintette.

[4] Az alperes 2014. február 28. napján kelt 2.Bk.2510/2013/2. számú végzésével feloldotta a cég „f.a.” bankszámláinak zárolását a polgári jogi igényt előterjesztő Nemzeti Adó- és Vámhivatal Közép-Magyarországi Regionális Vám- és Pénzügyőri Főigazgatósága (a továbbiakban: NAV) javára. A végzést a Fővárosi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság a 2014. július 10. napján kelt 5.Bpkf.10.633/2014/3. számú végzésével megváltoztatta és a zár alá vételt a cég „f.a.” javára oldotta fel.

[5] A felszámolás alatt álló cég adóssal szemben a NAV adó-, járuléktartozás, valamint késedelmi pótlék címen hitelezői igényekkel lépett fel 5 milliárd forintot meghaladó összegben, amely követelését 2012. január 26. napján az cég5-re engedményezte, aki a követelésállományt 2016. január 1. napjával a felperesre ruházta át.

[6] A felszámoló 2015. szeptember 15. fordulónappal elkészítette a cég „f.a.” adós felszámolási zárómérlegét és a zárójelentést. A 2016. július 26. napján kelt 2. számú módosított zárójelentés tartalmazta a hitelezői igényeket, a bevételeket, kiadásokat és a vagyonekbevitel javaslatot. E szerint csak részben kívánta a felperes által benyújtott igényeket kielégíteni. A zárómérleggel és a zárójelentéssel szemben a felperes 2016. szeptember 6. napján kelt beadványában kifogást terjesztett elő, előadva, hogy az adós bankszámláit az alperes késedelmesen oldotta fel a zár alá vétel alól, mely késedelmes feloldás miatt kárigénye keletkezett az alperessel szemben. A Budapest Környéki Törvényszék 2017. április 11. napján kelt 7.Fpk.355/2010/98. számú, a felszámolási eljárásban hozott záróvégzése szerint a felszámoló – egyebek mellett – megfizetni tartozott a cég4 hitelezőnek követelése teljes kiegyenlítéseként 11.600.595 forintot, a felperesnek 18.228.080 forintot követelése teljes kiegyenlítéseként, továbbá 121.657.258 forintot követelése részbeni kiegyenlítéseként. E végzés fellebbezés híján 2017. május 10. napján jogerőre emelkedett.

[7] A felperes keresetében elsődlegesen az alperes kötelezését kérte 20.798.814 forint tőke, valamint ezen összeg után 2015. július 6. napjától járó törvényes kamata megfizetésére bírósági jogkörben okozott kártérítés címén. Másodlagosan az alperest 17.827.634 forint tőke és annak 2014. július 11. napjától járó késedelmi kamata megfizetésére kérte kötelezni szintén bírósági jogkörben okozott kártérítés címén.

[8] Úgy nyilatkozott, hogy mint a cég „f.a.” adós jogutódja érvényesíti az adós vagyónában beállt csökkenés miatti kárigényt olyan arányban, ahogyan a felszámolási eljárásban a jogutódlására sor került. Előadta, hogy 2013. május 4. és 2014. július 10. között a cég⁴-nek, mint hitelezőnek összesen 29.903.283 forint összegű késedelmi kamatkövetelése keletkezett az adóssal szemben annak következtében, hogy az alperes késedelmesen intézkedett, másrészt a zár alá vétel adós javára történő feloldását a felperes csak fellebbezés folytán tudta elérni. Az alperesi jogsértések következtében a kifizetett késedelmi kamat és ügyvédi költség összegével a felszámolás alatt álló cég passzívumai nőttek, azaz vagyona csökkent, így kára keletkezett. Másodlagos keresetében hasonló ténybeli és jogi alapon a késedelmesen meghozott zár alá vételt feloldó határozat folytán a cég „f.a.” számláján zár alá vett 581.997.753 forint összeg után a 2013. május 4. és 2014. július 10. közötti időszakra járó, a régi Ptk. 301. § (1) bekezdése szerinti késedelmi kamatot, mint bírósági jogkörben okozott kárt érvényesítette.

[9] Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Elsődlegesen arra hivatkozott, hogy a felperes nem rendelkezik perbeli legitimációval, mert a felszámolási záróvégzés jogszerűtlenül engedményezte, illetve osztotta fel az alperessel szembeni kártérítési igényt.

[10] Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét elutasította. Határozatát a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (Cstv.) 52. § (3) bekezdés c) pontjára és (5) bekezdésére, 56. § (2) bekezdésére, 57. §-ára, 60. § (1) bekezdésére, a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 6:201. §-ára, valamint a Ptké. 54. §-a alapján alkalmazandó Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (rég. Ptk.) 328. §-ára és 349. § (1) bekezdésére alapította.

[11] A felperes fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Ítéltábla 8.Pf.20.207/2022/4. számú végzésével az elsőfokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasította. Megállapította a felperes másodfokú perköltségét 250.000 forint munkadíjban és 1.663.905 forint fellebbezési illetékben.

[12] A megismételt eljárásban az elsőfokú bíróság további, a perben nem szereplő cég adósságát is felderítve megállapította, hogy fenti követelések kielégítéséért a cég „f.a.” felelősséggel tartozott a vagyonán fennálló keretbiztosítéki zálogszerződés alapján. A TCF-

BH-4/2004. számú Keretmegállapodás alapján érkező pénzeszközöket a biztosítéki célszámla szerződés alapján létrejött számlán írta jóvá és tartotta nyilván az Bank Kfthitelező azzal, hogy amennyiben az adós cég valamely fizetési kötelezettségét nem teljesíti, a számlára beérkezett összegeket a célszámla szerződés 6. pontja alapján óvadékként zárolja. A célszámlaszerződés 5. pontjában a felek abban is megállapodtak, hogy az adós az őt megillető rendelkezési jogról a számla fenntartásának a teljes időszakára visszavonhatatlanul lemond, míg a 8. és 9. pont szerint a bank a számla egyenlege, illetve az óvadékösszeg után nem fizet kamatot. Ezt a felszámolásban is bejelentett tartozást érvényesítette engedményezések láncolatán keresztül a cég⁴ E cégnek a cég „f.a.” felszámolója a 360.710.378 forint követelésből 2015. július 6. napján kifizetett 337.509.187 forint összeget, az erről szóló elszámolást a felszámoló 2014. október 3. napján készítette el. A követelésből fennmaradó, ki nem egyenlített 23.201.191 forint két részletben került kifizetésre: a Cstv. 49/D.§ (2) bekezdés alapján 2015. augusztus 6. napján 11.600.596 forintot teljesített a felszámoló, majd a Cstv. 57.§ (1) bekezdés b) pontja alapján a 7.Fpk.355/2010/98. számú felszámolási eljárásban a záróvégzést követően, 2017. július 26-án 11.600.595 forint került kifizetésre.

[13] Az adóssal szemben a NAV adó-, járuléktartozás, valamint késedelmi pótlék címen szintén hitelezői igénnyel lépett fel 5.013.685.985 forint összegben, amely követelését 2012. január 26. napján az cég⁵-re engedményezte, majd a követelésállományt az cég⁵ 2016. január 1. napjával a felperesre, a cég²-re ruházta át. A felszámoló 2015. szeptember 15. fordulónappal elkészítette a cég „f.a.” adós felszámolási zárómérlegét és a zárójelentést. A zárómérleggel és zárójelentéssel szemben a felperes a felszámolási eljárásban 2016. szeptember 6. napján kelt beadványában kifogást terjesztett elő. Ebben előadta, hogy a cég „f.a.” adós bankszámláit az alperes késedelmesen oldotta fel a zár alá vétel alól. A bankszámlák késedelmes feloldása miatt a cég „f.a.” adósnak kárigénye keletkezett az alperessel szemben. E nyilatkozatban kérte az el nem ismert, érvényesíthetőségét tekintve bizonytalan követelés 100.000 forint értékén történő átruházását a hitelezői igény részbeni kielégítéseként. A kifogásban a felperes kifejezetten a vagyonfelosztási javaslat kiegészítését kérte oly módon, hogy a „alperes (cím1.) kötelezettel szemben fennálló, a cég „f.a.” (cím2.) adós bankszámláinak késedelmes, illetve jogellenes zár alá vétel alóli feloldásából eredő, bírósági jogkörben okozott, kártérítés jogcímen támasztott kárigényét, mint bizonytalan követelést a felperes hitelezőnek adja át.

[14] A Budapest Környéki Törvényszék 2017. április 11. napján kelt 7.Fpk.355/2010/98. számú felszámolási eljárásban hozott záróvégzése szerint a felszámoló – egyebek mellett – köteles volt megfizetni a cég⁴ hitelezőnek követelése teljes kiegyenlítéseként 11.600.595 forintot; a felperesnek 18.228.080 forintot követelése teljes kiegyenlítéseként, továbbá 121.657.258 forintot követelése részbeni kiegyenlítéseként. Az adósnak a alpereskel szemben fennálló, kifejezetten bizonytalan kártérítési igénye 66.72%-át a felperes hitelezőre, 33,28%-át a Nemzeti Adó- és Vámhivatal hitelezőre engedményezte.

[15] A felperes a megismételt eljárásban úgy tartotta fenn keresetét, hogy elsődlegesen kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest bírósági jogkörben okozott kártérítés jogcímen 20.798.814 forint tőke, valamint ezen tőkeösszeg után 2015. július 6. napjától a kifizetés napjáig a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamata megfizetésére. Másodlagosan kérte, hogy

a bíróság kötelezze az alperest bírósági jogkörben okozott kártérítés jogcímén 17.827.634 forint tőke, valamint ezen tőkeösszeg után 2014.07.11. napjától a kifizetés napjáig a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamat, továbbá az eljárás során felmerülő perköltség megfizetésére.

[16] Perbeli legitimációjával kapcsolatban állította, hogy a Budapest Környéki Törvényszék, mint felszámolási bíróság a felszámoló indítványára a cég „f.a.” 7.Fpk.355/2010/98. számú felszámolási záróvégzésében megállapította, hogy az alperessel szembeni kártérítési követelést a Cstv. 56. § (2) bekezdés szerint 66,72%-ban a felperes, 33,28%-ban a NAV, mint hitelezők között osztotta fel követelésük részbeni kiegyenlítéseként. Ennek megfelelően az elsődleges keresetben érvényesíteni kívánt felmerült kár a 31.173.283 forint (29.903.283 forint összegű késedelmi kamat és 1.270.000 forint ügyvédi költség) 66,72%-a, azaz 20.798.814 forint (19.951.470 forint késedelmi kamat + 847.344 forint ügyvédi költség).

[17] A felperes bírósági jogkörben okozott kárigénye jogalapjaként a polgári törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (továbbiakban: régi Ptk.) 339. §, 349. § (1) és (3) bekezdését, a kárösszeg után járó késedelmi kamatkövetelés jogalapjaként a régi Ptk. 360. § (1)-(2) bekezdéseit és 301. § (1) bekezdését jelölte meg.

[18] A felperes előadta, hogy az alperes mulasztása, illetve kirívóan jogellenes döntése miatt kára keletkezett, mivel az alperes a cég „f.a.” adós bankszámláinak zár alá vételét késedelmesen oldotta fel. Ennek következtében a késedelem időszaka alatt 2013. május 4. és 2014. július 10. között a cég4-nek, mint hitelezőnek összesen 29.903.283 forint összegű késedelmi kamatkövetelése keletkezett az adóssal szemben. Az alperes a zár alá vétel feloldása érdekében megkereste a polgári jogi igény jogosultját, ahelyett, hogy a 60 napos igényérvényesítési határidő lejártát követően feloldotta volna a zárlatot. Tévesen alkalmazta továbbá a jogszabályt, amikor nem annak javára oldotta fel, akitől a pénzt lefoglalták.

[19] A felperes a másodlagos keresetében hasonló ténybeli és jogi alapon a késedelmesen meghozott zár alá vételt feloldó határozat folytán a cég „f.a.” számláján zár alá vett 581.997.753 forint összeg után a 2013. május 4. és 2014. július 10. közötti időszakra járó, a régi Ptk. 301. § (1) szerinti késedelmi kamatot, mint bírósági jogkörben okozott kárt érvényesítette.

[20] A törvényes mértékű késedelmi kamatköveteléssel, mint kárigénnyel kapcsolatban a felperes arra hivatkozott, hogy az az idegen pénz használatáért járó térítés, és mint ilyen a késedelem objektív jogkövetkezménye, azaz akkor is jár, ha az alperes a késedelmét kimentí. A zár alá vett összeg után járó késedelmi kamat, mint a törvény által megszabott kárátalány, annak az elmaradt jövedelemnek a kompenzálására szolgál, amelyet a fél a késedelmesen

kifizetett összeg kockázat nélküli befektetésével biztonsággal elérhetett volna. Hivatkozott az EBH2000.328 számú eseti döntésben foglaltakra.

[21] Az alperes ellenkérelemében a kereset elutasítását kérte, azt mind jogalapjában mind összszerszerűségében vitatta.

[22] A kártérítési felelősségét vitatva állította, hogy a zár alá vétel feloldása során jogszerűen és időszerűen járt el, folyamatosan intézkedett, megkereste a magánfelet, nyilatkozatokat szerzett be. Hangsúlyozta, hogy az elsőfokú bíróság mérlegelési jogkörben döntött, jogértelmezése nem volt kirívóan téves, okszerűtlen. A fellebbezési eljárás az ügy elhúzódását nem eredményezhette. Önmagában az a tény, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság határozatát eltérő jogértelmezése okán megváltoztatta, nem szolgál alapul a kártérítési felelősség megállapításához. Rámutatott, hogy a hitelezői igények nyilvántartásba vétele nem ítélt dolog. Vitatta az Bank felszámolási eljárásban bejelentett követelését, annak összszerszerűségét, továbbá azt, hogy az Bank jogutódja a cég⁴. jogszerűen szerezte-e meg a felszámolási eljárásban kielégített követeléseket. Vitatta továbbá, hogy a cég „f.a.” adósnak az alperes tevékenységére, illetve mulasztására tekintettel kamatfizetési kötelezettsége keletkezett, valamint hogy az 1.270.000 forint ügyvédi munkadíj kizárólag a zárlat feloldásával kapcsolatban merült fel. Kifogásolta, hogy a felszámoló az Bank követelését zálogjoggal biztosított követelésként vette nyilvántartásba, holott a hitelezőnek az óvadékból kellett volna kielégítést keresnie, de a felszámolást elrendelő végzés közzétételétől számított három hónapon belül a hitelező nem élt az óvadéki joggal. Hivatkozása szerint a felszámoló jogszerű eljárása esetén az adós úgy szűnt volna meg, hogy a késedelmi kamat nem kerül kifizetésre, így nem keletkezett volna kára.

[23] Az alperes a felperesi másodlagos kereseti kérelemmel kapcsolatban előadta, hogy azok nem származhatnak azonos ténybeli és jogi alapból, ezzel szemben mindkét kereseti kérelemben ugyanarra a végzésre alapította a felperes az igényét.

[24] Az elsőfokú bíróság ítéletében kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 nap alatt 20.798.814 forint tőkét és annak 2015. július 6-tól a kifizetés napjáig a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamatát, valamint 1.087.500 forint perköltséget. Kötelezte továbbá, hogy külön felhívásra fizessen meg az államnak 186.531 forint eljárási illetéket, míg a fennmaradó 1.248.330 forint eljárási illeték az állam terhén marad. Határozatát a Cstv. 52. § (3) bekezdés c) pontjára és (5) bekezdésére, 56. § (2) bekezdésére, 57. §-ára, 60. § (1) bekezdésére, a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 6:201. §-ára, valamint a Ptké. 54. §-a alapján alkalmazandó Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (rég. Ptk.) 339. §-ára és 349. § (1) bekezdésére, továbbá a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (rég. Be.) 159. § (6) bekezdés e) pontjára, és 160. § (1) bekezdésére alapította.

[25] A törvényszék indokolásában a másodfokú végzésre utalva kifejtette, hogy a megismételt eljárásban nem volt vitás a követelés engedményezésének ténye, jogszerűsége, így a felperes keresetösségek joga fennáll.

[26] A kártérítéssel kapcsolatos jogellenes magatartást az elsőfokú bíróság egyrészt a késedelmes intézkedésében, másrészt a téves jogalkalmazásában, azaz a zárlatnak tévesen, a polgári jogi igény jogosultja részére történő feloldásában látta megvalósulni. Nem osztotta az elsőfokú bíróság azt az alperesi hivatkozást, hogy a zárlat feloldása a bíróság mérlegelési jogkörébe tartozó döntés volna, ugyanis a régi Be. 2014. január 1-jétől hatályos, és a bíróság által alkalmazott 160. § (1) bekezdésének nyelvtani értelmezése is kifejezésre juttatja, hogy a zárlatot – mérlegelés nélkül – fel kell oldani, amennyiben az ott megjelölt feltételek bekövetkeznek. Megállapította, hogy az elsőfokú büntetőbíróság jogellenes magatartásával okozati összefüggésben keletkezett késedelmi kamat mindaddig növekedett, amíg a másodfokú bíróság a zárlatot a tulajdonos javára fel nem oldotta. A károkozó magatartás idejével, azaz a hitelező tökekövetelése után járó késedelmi kamat keletkezésének időszakával kapcsolatban az alperes nem vitatta a felperes módosított keresetében előadott időpontokat, ezért az elsőfokú bíróság azt valósnak fogadta el.

[27] A törvényszék a kár mértéke mérlegelése során arra jutott, hogy önmagában a késedelmi kamatkövetelés keletkezése, azaz a meglévő kötelezettségek növekedése a kár bekövetkezését jelentette. A felperes kára ezek alapján tehát akkor keletkezett, amikor a hitelező követelése után beállt a felperes jogelődjének késedelmi kamatfizetési kötelezettsége, passzívumai nőttek, aktívumai nem változtak. A zárt oksági láncolatot a felszámoló esetlegesen téves jogértelmezése a követelés besorolását illetően, illetve a késedelmi kamat zálogjoggal biztosított követeléssel egysorban történő kielégítése ezért nem szakította meg. Helyt adott az ügyvédi költségből fakadó kár érvényesítésének is. Kifejtette, hogy a felszámoló a Cstv. 27/A. § (13) bekezdés alapján nem sértett jogszabályt, amikor jogi feladatok ellátására ügyvédi irodát bízott meg, így a zálogjoggal terhelt követelés megóvása kapcsán keletkezett, az alperes jogsértő magatartásával okozati összefüggésben álló költség, amely a vagyoni hátrány kiküszöböléséhez volt szükséges, a felperes káraként merült fel.

[28] A felperes a rá engedményezett kártérítési követelés 66,72%-nak megfelelő összeget érvényesítette az egyes kártételek körében, az alperes az engedményezés ezen részét nem vitatta, és mint adós nem is vitathatja, ezért a törvényszék a fentiek alapján megállapított károk 66,72%-ának megfizetésére kötelezte az alperest. A másodlagos keresetet ennek megfelelően nem vizsgálta.

[29] Az ítélettel szemben mindkét fél fellebbezést nyújtott be.

[30] A felperes fellebbezésében a perköltséget kérte úgy megváltoztatni, illetve kiegészíteni, hogy az ítéltábla kötelezze az alperest 1.392.000 forint felperesi elsőfokú perköltség és 250.000 forint felperesi másodfokú perköltség megfizetésére, továbbá mellőzze

felperes kötelezését 186.531 forint eljárási illeték megfizetése vonatkozásában, és állapítsa meg, hogy 1.248.330 forint eljárási illeték az állam terhén marad.

[31] A felperes fellebbezése indokául kifejtette, hogy ő az 1.434.861 forint összegű elsőfokú eljárási illetéket 2019. október 25. napján átutalással megfizette, a kereseti kérelemhez csatolt F/22. számú melléklet szerinti költségjegyzék is tartalmazza ezt a tételt. Erre tekintettel mellőzni szükséges a részleges pernyertesség-pervesztesség miatt a felperes kötelezését 186.531 forint összegű illeték vonatkozásában. Ugyanakkor az ítélet indokolását pedig kiegészíteni szükséges azzal, hogy a részleges pernyertességre tekintettel az illetékfeljegyzési jog ellenére a felperes által megfizetett 1.248.330 forint illetéket a felperes az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 80. § (1) bekezdés i) pontja alapján visszaigényelheti.

[32] Kifogásolta továbbá, hogy az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta, hogy a felperes az elsőfokú eljárásban perköltségként ügyvédi munkadíjat érvényesített, a megbízási szerződés és a költségjegyzék a keresethez mellékelve lett. Ennek megfelelően kérte a perköltségét megállapítani 1.392.000 forint összegben a 32/2003 (VIII.22.) IM rendelet 2. § (1) bekezdés a) pontja alapján. Rámutatott, hogy a Fővárosi Ítéltábla 8.Pf.20.207/2022/4. ügyszámú végzésében megállapította felperes másodfokú perköltségét 250.000 forint kamarai jogtanácsosi munkadíjban, viszont annak viseléséről az elsőfokú bíróság elmulasztott rendelkezni.

[33] Az alperes fellebbezésében elsődlegesen kérte, hogy a másodfokú bíróság a Pp. 383. § (2) bekezdés második fordulata alapján az elsőfokú ítéletet változtassa meg akként, hogy a felperesi keresetet teljes egészében elutasítja és kötelezze a felperest perköltség megfizetésére. Másodlagosan – amennyiben az ügy érdemére kiható lényeges szabálysértés orvoslása a másodfokú eljárásban nem lehetséges – a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet a Pp. 381. §-a alapján helyezze hatályon kívül és az elsőfokú bíróságot utasítsa új eljárásra és új határozat hozatalára. Tárgyalás tartását kérte.

[34] Az alperes fellebbezése indokai közt előadta, hogy az elsőfokú bíróság a releváns tényállást helyesen állapította meg, azonban abból tévesen vonta le azt a jogi következtetést, hogy a felperesnek az alperesi magatartással okozati összefüggésben kára keletkezett. Az elsőfokú ítélet továbbá e körben érdemi indokolást nem tartalmaz. Felhívta a figyelmet arra is, hogy a felperes keresetösségi jogát továbbra is vitatja. Álláspontja szerint a támadott ítélet a régi Ptk.

355. § (4) bekezdésébe és a 339. § (1) bekezdésébe ütközik. Továbbá sérti a Pp. 2. § (2) bekezdésében, 342. § (1) bekezdésében és 346.§ (4) bekezdésében foglalt szabályokat is.

[35] Az alperes álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a kérelmen túlterjeszkedve állapította meg a kár bekövetkeztét a fél által nem hivatkozott módon, a kamatkötelezettség keletkezésének a napjában, és tévesen alapította erre az érdemi döntését. Ezzel szemben a

felperes a kár bekövetkezését a felszámolói kifizetésben, a kártérítés esedékességét a kifizetés napjában - 2015. július 06. - állította. Az elsőfokú ítélet a kár bekövetkeztét olyan tények, körülmények alapján találta megállapíthatónak, amelyre a kereseti kérelem tény- és jogállítáσαι nem terjedtek ki. Hiányolta, hogy az elsőfokú bíróság a megismételt eljárásban hozott ítéletében nem tüntette fel az alperesnek a per tárgyára vonatkozó - kereshetőségi jogot vitató - nyilatkozatát és a bíróság ezzel ellentétes megállapításának jogi indokait. A kártérítés vizsgálata során az elsőfokú bíróság indokolása a károkozó magatartás és a kár ok-okozati összefüggés körében elvárható levezetést egyáltalán nem tartalmaz. Az indokolás [82] bekezdésében a törvényszék – indokolás nélkül – deklarálja, hogy a késedelmi kamat az alperes – alperes – jogellenes magatartásával összefüggésben keletkezett. A [99], [101]-[102] bekezdései pedig – az okozatosság levezetése nélkül – azt tartalmazzák, hogy az alperes által hivatkozott tények miért nem alkalmasak az oksági láncolat megszakítására.

[36] Az anyagi jog sérelmét abban látta az alperes, hogy a felperes állított kára - 2013. május 04. - 2014. július 10. közötti kamatfizetési kötelezettsége - akkor állhat okozati összefüggésben az alperesi mulasztással, ha a tényekből arra következtethetünk, hogy a zár alá vétel alóli feloldás időpontjában a hitelező kielégítése is megtörtént volna. Azonban az alperesi érvelés szerint az a következtetés vonható le, hogy ha a bíróság a zár alá vétel alóli jogerős feloldás iránt a felperes által elvárt időpontban - 2013. május 4.-én - intézkedik, akkor az egyéb körülmények változatlansága esetén a cég4 hitelező felé fennálló tartozás legkorábban az ezt követő egy év elteltével kerül teljesítésre, de semmiképpen sem az óvadéki igényérvényesítés előtt. Az adósi vagyonban állított értékcsökkenés - a 2013. május 04. és 2014. július 10. közötti kamatfizetési kötelezettség - tehát ez esetben – az alperesi mulasztástól függetlenül – is felmerül.

[37] Hivatkozott az alperes arra is fellebbezésében, hogy a felperesi érvelés szerint jogelődje kára abból keletkezett, hogy hitelezője az Bank, illetve jogutódja az óvadékból nem tudta kielégíteni a követelését. Ez a kijelentés azt feltételezi, hogy a hitelezőnek volt ilyen szándéka. A rendelkezésre álló adatok ismeretében azonban ez sem állapítható meg. Jelen esetben sem az Bank, sem jogutódai – a cég4. kivételével – nem tettek még kísérletet sem a követelésük óvadékból történő kielégítésére. A rendelkezésre álló dokumentumokból az a következtetés is levonható, hogy az Bank „megfeledkezett” az óvadéki jogáról, ugyanis a felszámoló felé tett bejelentéseiben sem szerepel egyetlen egyszer sem, még említés szintjén sem, továbbá az az Bank és a felperes között létrejött engedményezési szerződés kapcsán kiállított engedményezési értesítőből is kimaradt, így az Bank-nek az értesítőt ki kellett egészítenie. A felperes pedig az engedményezési értesítő kiegészítéséig - 2014. augusztus 26-áig - nem is élhetett volna az óvadéki joggal, a cég4. pedig csak 2014. szeptember 1. napján jelentette be óvadéki jogát. Ezen késlekedés a bíróság tevékenységével nem hozható összefüggésbe.

[38] Az alperes rámutatott, hogy az elsőfokú ítélet indokolása nem tér ki arra, hogy a zár alá vétel miért képezte akadályát a harmadik személy óvadéki jogosult kielégítésének. Az alperes a fellebbezésében az okozati összefüggés hiánya körében változatlanul hivatkozott az alábbiakra. A büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény 159. § (1) bekezdése értelmében a zár alá vétel a dolog, a vagyoni értékű jog, a követelés, illetve a szerződés alapján kezelt pénzeszköz feletti rendelkezési jogot függeszti fel. Zár alá vételt a bíróság rendel el.

Rendelkezési jog alatt azon személy rendelkezési joga értendő, akivel, akikkel szemben a zár alá vételt elrendelték. Ez azonban nem jelenti azt, hogy az óvadék jogosultja - az egyéb feltételek teljesülése esetén - követelését ne elégíthetné ki a zár alá vett vagyonelemből.

[39] Az ügyvédi költség, mint kárelem kapcsán az alperes előadta fellebbezésében, hogy a bíróság engedélye nélkül a felszámoló nem létesíthetett volna úgy ügyvédi megbízási szerződést, hogy annak költségeit felszámolási költségként elszámolja. A felszámolási eljárásban hitelezőként a felperes vett részt, így a kárenyhítési kötelezettsége körében neki volt lehetősége és kötelezettsége a felszámoló által kiadásként elszámolt ügyvédi költséggel kapcsolatos intézkedéssel szemben a Cstv. 51. §-a szerinti kifogás előterjesztése, amelyre azonban nem került sor. A fentiekre figyelemmel jogi képviselő igénybevétele észszerűtlen volt, így az ügyvédi költség szükségtelenül merült fel, ezért az az alperesi magatartással okozati összefüggésben nem áll.

[40] Mindkét fél fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítéletnek az ellenérdekű fél fellebbezésével támadott része helybenhagyását, valamint saját fellebbezése szerinti döntés meghozatalát kérte.

[41] A felperes fellebbezése nem alapos, az alperes fellebbezése megalapozott.

[42] A megismételt eljárásban az elsőfokú bíróság a szükséges bizonyítási eljárást lefolytatta, a tényállást helyesen állapította meg, érdemi döntését azonban a Fővárosi Ítéltábla nem osztotta. Az alperes elsődleges fellebbezési kérelme alapján az elsőfokú ítélet megváltoztatására és a kereset teljes elutasítására látott okot az alábbi indokok mentén.

[43] Mindenekelőtt rögzíti az ítéltábla, hogy az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését eredményező, az ügy érdemi eldöntésére is kiható, lényeges eljárási szabálysértés az elsőfokú eljárásban nem volt.

[44] A másodfokú bíróság nem értett egyet a fellebbezés álláspontjával abban, hogy a törvényszék túlterjeszkedett a kereseti kérelmen. E tekintetben a felperes fellebbezési ellenkérelmében foglaltakat osztja, amely szerint a törvényszék döntése az elsődleges kereseti kérelemnek megfelelt, az abban foglalt tény és jogállítás szerint hozta meg ítéletét, amelynek indokait is adta az elsőfokú ítélet [117] bekezdésében. A felperes a megismételt eljárásban 33. sorszámú módosított kérelmével 2015. július 6. napjától kérte a késedelmi kamatot és ezt jelölte meg a károsodás bekövetkezte időpontjának is {[40] bekezdés}.

[45] Annak az esetleges hiányosságnak pedig, mely szerint az elsőfokú ítélet indokolása az okozati összefüggés tekintetében nem teljes, azért nincs jelentősége, mert az elsőfokú ítélet

indokolásából megismerhető jogi állásponttal a Fővárosi Ítéltábla érdemben nem értett egyet. Ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezésére okot adó, a Pp. 380. §-ában rögzített okot és a Pp. 381. §-ában szabályozott, az ügy érdemi eldöntésére is kiható, lényeges eljárási szabálysértést nem észlelt.

[46] Az ügy érdemét tekintve az ítéltábla egyetértett az alperes fellebbezésével abban, hogy közvetlen okozati összefüggés a felperes állított kára és az alperes sérelmezett magatartása között nem áll fenn. A bekövetkezett vagyonsökkenést – a késedelmi kamat kifizetését – több esemény együttes hatása eredményezte, amint arra az alperes is helyesen rámutatott.

[47] Helytállóan hivatkozott az alperes a fellebbezésében arra, hogy a felperes állított kára – 2013. május 4. és 2014. július 10. közötti kamatfizetési kötelezettsége – akkor állhat okozati összefüggésben az alperesi mulasztással, ha a tényekből arra következtethetünk, hogy a zár alá vétel alóli feloldás időpontjában a hitelező kielégítése is megtörtént volna. Sem az Bank, sem jogutódai – a cég4. kivételével – nem tettek még kísérletet sem a követelésük óvadékból történő kielégítésére. Az Bank az engedményezési értesítőjét kiegészítette az óvadéki joggal kapcsolatban 2014. augusztus 26. napján, és csak ezt követően nyílt lehetősége a cég4.-nek az óvadéki jogával élni. Azt a felszámolási eljárásban csak 2014. szeptember 1. napján jelentette be, jóval a kamatidőszak eltelte után. Ez pedig valóban nem állt összefüggésben a perbe vitt bírói tevékenységgel.

[48] Az ítéltábla osztotta az alperes fellebbezési álláspontját abban is, hogy nem hagyható figyelmen kívül az elsőfokú bíróság által is megállapított azon tény, mely szerint a felszámolás alatt álló adós vagyona a hitelezői igények teljes kielégítésére nem nyújtott fedezetet, és az adós az óvadéki bankszámlán lévő pénzeszköz felett – a zár alá vételtől függetlenül – nem volt jogosult rendelkezni. A cég4 hitelező 2014. szeptember 1. napjáig nem keresett az óvadékból kielégítést, továbbá a hitelezők kielégítése csak egy évvel a zár alá vétel alóli jogerős feloldást követően (2015. július 6-án) történt meg.

[49] Mindezekből megállapítható, hogy több más tényező szerepet játszott abban, hogy az adós vagyonában állított értékcsökkenés – a 2013. május 4. és 2014. július 10. közötti kamatfizetési kötelezettség – az alperesi mulasztástól függetlenül is felmerüljön. Amennyiben a bíróság a zár alá vétel alóli jogerős feloldás iránt a felperes által elvárt időpontban (2013. május 4-én) intézkedett volna, akkor az egyéb felsorolt körülmények változatlansága esetén a cég4 hitelező felé fennálló tartozás legkorábban az ezt követő egy év elteltével kerül teljesítésre, azaz nem áll fenn az alperes mulasztása és a felperes állított kára között a releváns oksági kapcsolat (adequat causalitás), amely a polgári jogi kártérítési felelősségnek r.Ptk. 339. § (1) bekezdése és 355. § (4) bekezdése szerint szükségképpen feltétele.

[50] Helyesen hivatkozott ezért az alperes a fellebbezésében arra, hogy a polgári jogi kártérítési felelősség négy alapvető feltétele közül az okozati összefüggés nincs meg a tárgyi esetben.

[51] A felperes megismételt eljárásban fenntartott másodlagos kérelme sem foghatott helyt a fentiek okán, mivel a felperes itt is kártérítési igényt kívánt érvényesíteni, azonos jogalapon. A másodlagos kérelem szerinti esetben is ugyanúgy hiányzik az okozati összefüggés.

[52] Osztotta a Fővárosi Ítéltábla az alperes álláspontját a zárlat feloldásával kapcsolatban a felszámolónál felmerült ügyvédi költség tekintetében is. Helytállóan hivatkozott arra, hogy a bíróság engedélye nélkül a felszámoló nem létesíthetett volna ügy ügyvédi megbízási szerződést, hogy annak költségeit felszámolási költségként elszámolja.

[53] A Cstv. 27/A. § (13) bekezdése szerint a felszámoló feladatait elsősorban az adós munkaszervezete, illetve saját munkaszervezete igénybevitelével látja el, ideértve a jogszabályban meghatározott szakképzettségű, kötelezően foglalkoztatandó személyek polgári jogi jogviszonyban történő alkalmazását is. A felszámoló a feladatai ellátása érdekében polgári jogi jogviszonyt létesíthet továbbá: a) külön jogszabályban a felszámolási tevékenység végzésének feltételeként meghatározott szakképzettségen kívüli szakértelmet igénylő feladat ellátására, b) a felszámolási tevékenység végzéséhez általában nem szükséges, vagy a szükségeset meghaladó mértékű tevékenység elvégzésére, c) jogszabály által kötelezően előírt esetben, d) ha azt az a)-c) pontokban nem szabályozott esetben a bíróság a felszámoló kérésére előzetesen engedélyezi.

[54] E körben az alperes helyesen utalt a BH2004.385. számú döntésre, amely szerint: I. Ha a felszámoló a számára előírt feladatokat nem maga végzi el, úgy az azokkal kapcsolatos kiadások nem minősülnek felszámolási költségnek, hanem a felszámoló az igénybe vett teljesítési segédek díját a részére kifizetett felszámolói díjból maga tartozik fedezni. II. Ha a felszámoló az ügyvédi irodának határozatlan, tartós időre ad megbízást az adós jogi ügyeinek intézésére, okiratok szerkesztésére és a jogi képviselőt polgári peres eljárásban történő ellátására, ez nem minősül az általános jogi szakképzettséget meghaladó, különleges szakértelmet igénylő jogász feladatnak.

[55] A jelen esetben nem tekinthető olyannak a felszámoló által érvényesített ügyvédi költség, amely meghaladta volna a felszámolásban általában szükséges tevékenységek, szakképesítések körét, így nem tekinthető felszámolási költségként elszámolható díjnak. Ezzel szemben a felperes részéről kifogás előterjesztésére valóban nem került sor, így a jelen eljárásban kárként az említett ügyvédi díj nem vehető figyelembe.

[56] Megjegyzi a másodfokú bíróság, hogy bár a fellebbezés nem támadta külön az alperes magatartásának jogellenességét megállapító elsőfokú ítéleti rendelkezést, ennek azonban azért

nincs jelentősége, mert a tárgyban kialakult, töretlen ítélkezési gyakorlat szerint az esetlegesen megállapítható jogalkalmazási hibák csak a felróhatóság körében vizsgálándók. A bírósági jogkörben okozott kár megtérítése iránt indított perben vizsgált az a körülmény, hogy a jogalkalmazási hiba nyilvánvaló és kirívó-e a bíróság jogellenes magatartása felróhatóságának a kimentése körében értékelendő (BDT2016. 3511.).

[57] Mindezek alapján a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. §-ának (2) bekezdése alapján megváltoztatta és a felperes keresetét elutasította.

[58] Miután az ítélőtábla az alperes elsődleges fellebbezési kérelmének helyt adott, így a felperes perköltség megváltoztatására és kiegészítésére vonatkozó kérelmét érdemben nem vizsgálta.

[59] Az alperes fellebbezése eredményre vezetett, ugyanakkor perköltség igénnyel nem élt, ezért a másodfokú perköltségről rendelkezni nem kellett. Az elsőfokú eljárás és a fellebbezés illetékét a pereszes felperes lerőta, így nem volt olyan feljegyzett illeték sem, amelyről határozni kellett volna.

Budapest, 2023. március 2.

Dr. Mózsik Tímea s.k.
a tanács elnöke

Dr. Bors Csaba s.k.
s.k.

előadó bíró

Dr. Karaszi Margarita
bíró